

Academic Administration of Educational Institution Administrators under the Jurisdiction of the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2

Sunanta Khammadee¹, Suvijuk Mansaraneeyatham² and Wiralpat Wongwatkasem³

Nakorn Ratchasima College, Thailand

¹E-mail: 650401320142@nmc.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-9628-774X>

²Corresponding author: suvijuk2564@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0006-5906-3526>

³E-mail: wiralpat@nmc.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0002-4379-2397>

Received 24/07/2024

Revised 31/07/2024

Accepted 20/08/2024

Abstract

Background and Aims: Education is extremely important and an educated person will be able to live well in every society. At present, it can be seen that education changes frequently, thus affecting the context within the school. Therefore, it is necessary to have an educational management agency come in to help develop the school to move it in a better direction. The purposes of this research are to: 1) Study the academic administration level of educational institution administrators under the jurisdiction of the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2. 2) Compare the academic administration of educational institution administrators under the jurisdiction of Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, classified by position and educational level and the size of the educational institution. 3) To study guidelines for developing academic administration of educational institution administrators under the jurisdiction of Roi Et Primary Educational Service Area Office 2.

Methodology: The sample group used in this research consisted of 335 school administrators and teachers. The sample size was determined according to Krejci and Morgan's table and randomly divided into groups. The research instrument was a 5-level rating scale questionnaire with a consistency index between 0.80 - 1.00 and the reliability of the entire questionnaire was 0.88. Statistics used for data analysis include frequency, percentage, mean, standard deviation, T-value and F-value tests.

Results: The results of the research found that: (1) The level of academic administration of educational institution administrators under the jurisdiction of the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, overall and each aspect is at a high level. (2) Results of comparing opinions on academic administration of school administrators under the jurisdiction of the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, classified by position, educational level, and size of educational institution. Overall, they are statistically significantly different at the .05 level. (3) Guidelines for promoting development academic administration of educational institution administrators under the jurisdiction of the Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, it consists of 17 areas, including 1) development or

operations regarding giving opinions on the development of local curriculum content, 2) academic planning, 3) teaching and learning management in educational institutions, 4) curriculum development in educational institutions, 5) development of the learning process, 6) measurement, evaluation and transfer of academic results, 7) research to develop the quality of education in educational institutions, 8) development and promotion of learning resources, 9) educational supervision, 10) guidance, 11) development of quality assurance systems and educational standards, 12) promotion of communities to be academically strong, 13) coordination and cooperation in development Academics with educational institutions and other organizations, 14) promoting and supporting academic work for individuals, kitchens, organizations, and agencies establishments and other institutions that provide education, 15) regulation preparation and guidelines regarding the academic work of educational institutions, 16) book selection textbooks for use in educational institutions, 17) development and use of educational technology media.

Results: Academic administration of educational institution administrators under the jurisdiction of Roi Et Primary Educational Service Area Office 2, it was found that the development and use of educational technology media It can be used to help manage work well and efficiently. This will be able to lead the organization and personnel to continuous development.

Keywords: Administration; Academic work; Educational institution administrators

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

สุนันทา ดีคำมา¹, สุวิจักขณ์ มั่นสารนิยธรรม² และ วิรลพัชร วงศ์วัฒนเกษม³

วิทยาลัยนครราชสีมา

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: ปัจจุบันการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง บุคคลที่ได้รับการศึกษาย่อมที่จะดำรงตนอยู่ในสังคมแห่งทุกสังคมข่าวสารได้เป็นอย่างดี ซึ่งปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการศึกษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยครั้งจึงส่งผลกระทบต่อบริบทภายในโรงเรียน จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานที่จัดการทางด้านการศึกษาเข้ามาช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ดีขึ้น การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษากระบวนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 2) เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา 3) เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

ระเบียบวิธีการวิจัย: กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน จำนวน 335 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซี่และมอร์แกน และสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.80 – 1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.88 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที และค่าเอฟ

ผลการศึกษา: ผลการวิจัยพบว่า (1) กระบวนการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก (2) ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษาและขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันทางสถิติอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 (3) แนวทางการส่งเสริมพัฒนา การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ประกอบด้วย 17 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มิแหล่งเรียนรู้ 9) ด้านการนิเทศการศึกษา 10) ด้านการแนะแนว 11) ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา 12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

สรุปผล: การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 2 พบว่าการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา จะสามารถนำมาช่วยในการบริหารงานได้เป็นอย่างดี และมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้จะสามารถนำพาวงค์กรและบุคลากรให้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

คำสำคัญ: การบริหารงาน; งานวิชาการ; ผู้บริหารสถานศึกษา

บทนำ

ปัจจุบันการศึกษาเป็นสิ่งที่สำคัญอย่างยิ่ง บุคคลที่ได้รับการศึกษาย่อมที่จะดำรงตนอยู่ในสังคมแห่งทุกสังคม ข้าราชการได้เป็นอย่างดี ซึ่งปัจจุบันจะเห็นได้ว่าการศึกษาย่อมมีการเปลี่ยนแปลงอยู่บ่อยครั้งจึงส่งผลกระทบต่อบริบทภายในโรงเรียนซึ่งเป็นอีกหนึ่งสาเหตุที่ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนข้างต่ำไม่ว่าจะเป็นผลคะแนน NT RT จึงจำเป็นต้องมีหน่วยงานที่จัดการทางด้านการศึกษาเข้ามาช่วยพัฒนาโรงเรียนให้ขับเคลื่อนไปในทิศทางที่ดีขึ้นซึ่งได้แก่โรงเรียนโดยมีผู้อำนวยการโรงเรียนซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชา และเป็นผู้ที่มีความสำคัญที่จะก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างคณะครูและบุคลากรในโรงเรียน ผู้ปกครอง ชุมชนและองค์กรต่าง ๆ ในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียนเพื่อให้มีคุณภาพและมาตรฐาน ซึ่งผู้อำนวยการโรงเรียนในฐานะที่เป็นผู้นำในการจัดการศึกษาจึงต้องอาศัยความเป็นผู้นำชี้แนะและหลอมรวมพลังความรู้ พลังกาย พลังใจและเป็นผู้ผลักดันให้เกิดการพัฒนาทั้งทางตรงและทางอ้อมเพื่อบรรลุผลสำเร็จในการดำเนินงานหรือบรรลุวัตถุประสงค์ในการปฏิบัติงานและ หน้าที่อื่นนอกเหนือจากการปฏิบัติการสอนในห้องเรียนของครู ผู้อำนวยการโรงเรียนจึงจำเป็นต้องมีความตระหนักในความเป็นผู้นำ รู้เท่าทันเหตุการณ์สถานการณ์ในโลกและสังคม และสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมหรือทิศทางของโรงเรียนที่จะดำเนินไปได้ตลอดเวลา โดยสามารถนำผู้ใต้บังคับบัญชาไปสู่เป้าหมายที่ชัดเจน (วิชย ครุฑอรัญ, 2553) ทีมบริหารจึงจำเป็นต้องเป็นทีมที่มีศักยภาพที่จะผลักดันให้ครูและบุคลากรในโรงเรียนยินยอมให้ความร่วมมือในการประกอบกิจกรรมทุกอย่างด้วยความเต็มใจและภูมิใจ ซึ่งจะส่งผลให้การปฏิบัติหน้าที่นั้น ๆ ออกมาเป็นที่น่าพอใจ การบริหารจัดการของผู้อำนวยการโรงเรียนเป็นด่านแรกของการพัฒนาโรงเรียนให้ได้มาตรฐานและคุณภาพ และการบริหารจะประสบผลสำเร็จได้นั้นต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย

งานวิชาการถือว่าเป็นงานที่สำคัญที่สุดของสถานศึกษา ความทันสมัยในงานวิชาการของสถานศึกษาทุกระดับทุกประเภทจะได้รับการยอมรับได้ ก็ต่อเมื่อบุคคลในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษาได้มีความตระหนักตรงกันว่างานวิชาการเป็นงานหลักที่สำคัญยิ่ง งานวิชาการเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา ก็พิจารณาจากผลงานวิชาการ เนื่องจากงานวิชาการมีความเกี่ยวข้องกับหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน และการจัดการเรียนการสอน ทั้งนี้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็น การพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น การวางแผนงานด้านวิชาการ การจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา การพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาการพัฒนาและส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ การนิเทศการศึกษา การแนะแนว การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา การศึกษา การส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ การประสานงานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น การส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการ และสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา การจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานวิชาการของสถานศึกษา การคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษาและการพัฒนาการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา และการ

บริหารงานวิชาการจะให้สัมฤทธิ์ผลเพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับผู้บริหารสถานศึกษาที่มีปัญญาเฉียบแหลม เป็นผู้ประสานชุมชนที่ดี เป็นผู้อำนวยความสะดวกที่เชี่ยวชาญเข้มแข็งและเป็นผู้มีวิสัยทัศน์กว้างไกล (รุ่ง แก้วแดง, 2553) และบุคลากรในสถานศึกษามีความรู้ความเข้าใจในงานวิชาการมากน้อยเพียงใด จึงเป็นหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาในการบริหารงานและบุคลากรในสถานศึกษาให้เกิดความพร้อมอย่างทั่วถึงก่อน อันจะก่อให้เกิดความร่วมมือร่วมใจและปฏิบัติงานอย่างจริงจัง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาได้บรรลุวัตถุประสงค์ (อำภา บุญช่วย, 2553)

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์สำหรับสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางการปรับปรุงพัฒนาภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มีประสิทธิภาพสูงขึ้น เป็นประโยชน์สำหรับสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดยการนำไปใช้เป็นแนวทางการนิเทศ กำกับ ติดตามการบริหารสถานศึกษาโดยใช้ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา
3. เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

การทบทวนวรรณกรรม

การบริหารสถานศึกษาเน้นการวางแผน การจัดการทรัพยากร และการควบคุมการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้สามารถบรรลุเป้าหมายการศึกษาและพัฒนานักเรียนหรือผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่เหมาะสม การบริหารสถานศึกษาไม่เพียงแต่เป็นการจัดการทางด้านบริหารเท่านั้น แต่ยังเน้นการพัฒนา นโยบาย และแนวทางที่ส่งเสริมให้สถานศึกษาเติบโตและปรับปรุงตนเองเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงในสังคมและสภาพแวดล้อม

งานวิชาการเป็นงานหลักในการจัดการศึกษาทุกระดับและมีความสำคัญที่สุดของสถานศึกษา เพราะคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษาจะดีหรือไม่ ขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการเป็นสำคัญ บุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษาต้องให้ความสำคัญเป็นอันดับแรกในการดำเนินงานจัดการศึกษา เพราะงานวิชาการจะช่วยพัฒนาผู้เรียนให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ มีคุณธรรมและจริยธรรมตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และคุณภาพทางการศึกษาจะสัมฤทธิ์ผลอย่างไร่อมขึ้นอยู่กับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาเป็นหลัก

การบริหารงานวิชาการ หมายถึง การบริหารงานกิจกรรมต่าง ๆ ภายในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ที่ก่อให้เกิดการเรียนรู้ และการศึกษานักเรียนให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุด ได้แก่งานนับตั้งแต่งานด้านหลักสูตร และการนำหลักสูตรไปใช้งานด้านการเรียนการสอน งานวัสดุประกอบหลักสูตร การวัดผล ประเมินผล สื่อการเรียนการสอน การประกันคุณภาพ การวิจัยงานวัดและประเมินผล งานห้องสมุด งานนิเทศภายในและงานอบรมทางวิชาการ เพื่อส่งเสริมปรับปรุงการเรียนการสอนให้เกิดผลดีมี คุณภาพและมีประสิทธิภาพตรงตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร (ธัญญา คุณสุข, 2565)

เสาวลักษณ์ พรหมณะ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพและปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดส ำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2. เปรียบเทียบสภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานวิชาการ และขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3. เปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษา สังกัดส ำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 จำแนกตามประสบการณ์ในการฝึกอบรมเกี่ยวกับงานวิชาการ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

มณสินี เจริญไชนาวงศ์ (2563) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนรายด้านเรียงตามลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา และการบริหารการจัดการเรียนรู้ที่อยู่ในระดับมากที่สุดและการวัดผลประเมินผลการเรียน และการนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน อยู่ในระดับมาก 2. การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์การทำงาน สามารถสรุปผลได้ดังนี้ 2.1 ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน 2.2 ครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้าน การบริหารการจัดการเรียนรู้ การนิเทศงานวิชาการภายในโรงเรียน และการวัดผลประเมินผลการเรียน ไม่แตกต่างกัน ยกเว้น การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พิชมาภา แพงด้วง (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา มหาสารคาม เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า 1 องค์ประกอบของการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กโดยรวมมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด 2) สภาพปัจจุบันโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับปานกลางสภาพที่พึงประสงค์โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากที่สุด และค่าดัชนีความต้องการจำเป็นอยู่ระหว่าง 0.37-0.45 3) แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก พบว่า แนวทางการการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็กรวม 22 แนวทาง ผลการประเมินแนวทางพบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด และเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ตามแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2552) มีทั้งหมด 17 ด้าน นำเสนอตามกรอบแนวคิดการวิจัยดังนี้

ตัวแปรอิสระ

1. ตำแหน่ง

- 1.1 ผู้บริหารสถานศึกษา
- 1.2 ครูผู้สอน

2. ระดับการศึกษา

- 2.1 ระดับปริญญาตรี
- 2.2 สูงกว่าระดับปริญญาตรี

3. ขนาดของสถานศึกษา

- 3.1 ขนาดเล็ก
- 3.2 ขนาดกลาง
- 3.3 ขนาดใหญ่

ตัวแปรตาม

การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 17 ด้าน ดังนี้

1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น
2. ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ
3. ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา
5. ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน
7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา
8. ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้
9. ด้านการนิเทศการศึกษา
10. ด้านการแนะแนว
11. ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา
12. ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ
13. ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษา และองค์กรอื่น
14. ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล องค์กร หน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา
15. ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา
17. ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ร้อยเอ็ดเขต 2

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำนวน 2,447 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2, 2566)

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำนวน 335 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) และได้โดยการสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (stratified random sampling)

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 การวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ครั้งนี้ผู้ใช้เครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert)

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 เป็นแบบสอบถามแบบปลายเปิด (Open ended)

2.2 เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 7 คน โดยใช้คุณสมบัติเป็นผู้บริหารที่มีผลงานดีเด่น เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 เป็นแบบสอบถามสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

3. การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

3.1 เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถามการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

3.1.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยเกี่ยวข้องกับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดกระทรวงศึกษาธิการ (2552) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.1.2 ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (2553)

3.1.3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถาม โดยสังเคราะห์จากนิยามศัพท์เฉพาะที่ผู้วิจัยตั้งขึ้นเพื่อใช้ในการวิจัยในครั้งนี้

3.1.4 นำแบบสอบถามเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC) ซึ่งค่าดัชนีความสอดคล้องมีค่าระหว่าง 0.80 – 1.00 และปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

3.1.5 นำเสนอแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

3.1.6 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 51 ข้อ มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามที่เหมาะสมได้ค่า 0.88

3.1.7 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 การวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ใช้การเก็บรวบรวมโดยแบบสัมภาษณ์ข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังต่อไปนี้

4.1.1 ขออนุญาตเพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2

4.1.2 ผู้วิจัยส่งหนังสือไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย โดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

4.1.3 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง ได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 335 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

4.2 เครื่องมือที่ใช้แบบสัมภาษณ์เพื่อศึกษาแนวทางในการพัฒนาการบริหารวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ผู้วิจัยออกหนังสือขออนุญาตการเก็บรวบรวมข้อมูลนัดหมายวันและเวลาสัมภาษณ์ ใช้เวลาสัมภาษณ์ประมาณ 10-15 นาที

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 การวิจัยเพื่อศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปโดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

5.1.1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับ ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา ของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

5.1.2 วิเคราะห์การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อโดยหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

5.1.3 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง และระดับการศึกษา โดยใช้ค่า t - test (Independent samples)

5.1.4 วิเคราะห์เปรียบเทียบการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยใช้การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว โดยใช้ F-test (One way ANOVA) เมื่อพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของ เชฟเฟ (Scheffe')

5.1.5 วิเคราะห์เกี่ยวกับแนวทางในการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 โดยวิเคราะห์ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage) และการวิเคราะห์เชิงพรรณนา (Descriptive analysis)

5.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์วิเคราะห์ความถี่ และวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพสรุปเป็นความเรียง

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติที่ใช้ในการหาคุณภาพของเครื่องมือ ได้แก่ ความตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง IOC ระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ และความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของครอนบาค

6.2. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

6.3 สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมุติฐาน ได้แก่ (บุญชม ศรีสะอาด, 2553) ได้แก่ t- test แบบ Independent samples และ F- test แบบ One way ANOVA และทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe')

ผลการวิจัย

จากการรวบรวมข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลดังกล่าวมาวิเคราะห์ผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไป	ความถี่	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้บริหารสถานศึกษา	90	27
ครูผู้สอน	245	73
รวม	335	100
ระดับการศึกษา		
ระดับปริญญาตรี	245	73
สูงกว่าระดับปริญญาตรี	90	27
รวม	335	100
ขนาดของสถานศึกษา		
ขนาดเล็ก	92	28
ขนาดกลาง	154	46
ขนาดใหญ่	89	26
รวม	335	100

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 27 ครูผู้สอน จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 73 เป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 245 คน คิดเป็นร้อยละ 73 ระดับการศึกษาสูงกว่าระดับปริญญาตรี จำนวน 90 คน คิดเป็นร้อยละ 27 ซึ่งปฏิบัติงานอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน 92 คน คิดเป็นร้อยละ 28 ขนาดกลาง จำนวน 154 คน คิดเป็นร้อยละ 46 และโรงเรียนขนาดใหญ่ จำนวน 89 คน คิดเป็นร้อยละ 26

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	4.22	0.37	มาก	4
2	ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	4.10	0.45	มาก	11
3	ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.10	0.40	มาก	12
4	ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา	3.99	0.40	มาก	17
5	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.05	0.44	มาก	14
6	ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.07	0.41	มาก	13
7	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.02	0.47	มาก	15
8	ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	4.01	0.47	มาก	16
9	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.15	0.39	มาก	9
10	ด้านการแนะแนว	4.25	0.46	มาก	2
11	ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา	4.22	0.43	มาก	5
12	ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.21	0.40	มาก	6
13	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	4.14	0.41	มาก	10
14	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.23	0.43	มาก	3

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D.		
15	ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติ เกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.16	0.48	มาก	8
16	ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ใน สถานศึกษา	4.17	0.44	มาก	7
17	ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทาง การศึกษา	4.28	0.45	มาก	1
ภาพรวม		4.14	0.15	มาก	

จากตารางที่ 2 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.14$, S.D.= 0.15) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ($\bar{X} = 4.28$, S.D.= 0.45) รองลงมาคือ ด้านการแนะแนว ($\bar{X} = 4.25$, S.D.= 0.46) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล กรอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.23$, S.D.= 0.43) ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= 0.37) ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา ($\bar{X} = 4.22$, S.D.= 0.43) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.21$, S.D.= 0.40) ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.17$, S.D.= 0.44) ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.16$, S.D.= 0.48) ด้านการนิเทศการศึกษา ($\bar{X} = 4.15$, S.D.= 0.39) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ($\bar{X} = 4.14$, S.D.= 0.41) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ($\bar{X} = 4.10$, S.D.= 0.45) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.10$, S.D.= 0.40) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ($\bar{X} = 4.07$, S.D.= 0.41) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.05$, S.D.= 0.44) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.02$, S.D.= 0.47) ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.01$, S.D.= 0.47) ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.99$, S.D.= 0.40)

ตอนที่ 3 ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ผู้บริหาร		ครูผู้สอน		t	p-value
		สถานศึกษา					
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	4.13	0.31	4.25	0.39	3.056*	.003
2	ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	4.10	0.43	4.10	0.46	.054	.957
3	ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.07	0.41	4.11	0.40	.824	.411
4	ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา	4.02	0.39	3.99	0.41	.886	.376
5	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.06	0.45	4.05	0.43	.209	.834
6	ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.20	0.38	4.03	0.39	3.371*	.001
7	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.02	0.52	4.03	0.45	.174	.862
8	ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.93	0.37	4.04	0.49	1.832	.068
9	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.13	0.31	4.16	0.42	.584	.560
10	ด้านการแนะแนว	4.51	0.33	4.15	0.46	7.837*	.000
11	ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา	4.49	0.30	4.11	0.43	8.826*	.000
12	ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.30	0.30	4.19	0.43	2.744*	.007
13	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	4.07	0.42	4.18	0.40	1.982*	.049
14	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.33	0.39	4.18	0.44	2.919*	.004
15	ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.28	0.49	4.12	0.47	2.450*	.015
16	ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	4.13	0.40	4.18	0.45	.835	.404
17	ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.36	0.45	4.25	0.45	1.915	.056
ภาพรวม		4.18	0.16	4.12	0.14	3.187*	.002

*P < .05

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มี ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพใน และมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัวย องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 4 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับ ปริญญาตรี		สูงกว่าระดับ ปริญญาตรี		t	p- value
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
1	ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	4.19	0.35	4.31	0.41	2.620*	.010
2	ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ	4.10	0.46	4.09	0.44	.217	.828
3	ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา	4.08	0.42	4.16	0.36	.643	.520
4	ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา	4.00	0.42	3.97	0.37	.073	.942
5	ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	4.06	0.43	4.05	0.46	.618	.537
6	ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน	4.08	0.42	4.05	0.39	.176	.860
7	ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา	4.02	0.47	4.03	0.47	1.798	.073
8	ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้	3.98	0.44	4.09	0.53	7.786*	.000
9	ด้านการนิเทศการศึกษา	4.24	0.36	3.90	0.36	4.672*	.000
10	ด้านการแนะแนว	4.32	0.45	4.07	0.43	7.005*	.000
11	ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา	4.31	0.40	3.96	0.40	7.016*	.000
12	ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ	4.27	0.38	4.07	0.42	4.008*	.000
13	ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น	4.10	0.38	4.29	0.46	3.448*	.001

ด้านที่	รายการ	ระดับ		สูงกว่าระดับ		t	p-value
		ปริญญาตรี		ปริญญาตรี			
		$\bar{X}$	S.D.	$\bar{X}$	S.D.		
14	ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา	4.25	0.42	4.13	0.43	2.332*	.021
15	ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา	4.21	0.46	4.02	0.49	3.278*	.001
16	ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา	4.19	0.42	4.11	0.48	1.308	.192
17	ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	4.34	0.44	4.11	0.43	4.380*	.000
ภาพรวม		4.16	0.15	4.08	0.13	4.667*	.000

*P < .05

จากตารางที่ 4 แสดงว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 5 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้าน

รายการ	แหล่งความแปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
1. ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น	ระหว่างกลุ่ม	1.674	2	.837	6.193*	.002
	ภายในกลุ่ม	44.869	332	.135		
	รวม	46.543	334			
	ระหว่างกลุ่ม	.010	2	.005	.024	.977

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
2. ด้านการวางแผนงานด้าน วิชาการ	ภายในกลุ่ม	68.762	332	.207		
	รวม	68.771	334			
3. ด้านการจัดการเรียนการ สอนในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.431	2	.216	1.312	.271
	ภายในกลุ่ม	54.519	332	.164		
	รวม	54.950	334			
4. ด้านการพัฒนาหลักสูตร ในสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.104	2	.052	.320	.726
	ภายในกลุ่ม	54.085	332	.163		
	รวม	54.189	334			
5. ด้านการพัฒนา กระบวนการเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	.026	2	.013	.068	.934
	ภายในกลุ่ม	63.526	332	.191		
	รวม	63.552	334			
6. ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการ เทียบโอนผลการเรียน	ระหว่างกลุ่ม	2.056	2	1.028	6.350*	.002
	ภายในกลุ่ม	53.745	332	.162		
	รวม	55.801	334			
7. ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนา คุณภาพการศึกษาใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.029	2	.014	.066	.936
	ภายในกลุ่ม	73.302	332	.221		
	รวม	73.331	334			
8. ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้ มีแหล่งเรียนรู้	ระหว่างกลุ่ม	1.139	2	.569	2.652	.072
	ภายในกลุ่ม	71.273	332	.215		
	รวม	72.411	334			
9. ด้านการนิเทศการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	10.070	2	5.035	40.628*	.000
	ภายในกลุ่ม	41.145	332	.124		
	รวม	51.215	334			
10. ด้านการแนะแนว	ระหว่างกลุ่ม	9.662	2	4.831	26.931*	.000
	ภายในกลุ่ม	59.554	332	.179		
	รวม	69.215	334			
11. ด้านการพัฒนาระบบ การประกันคุณภาพในและ มาตรฐานการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	12.464	2	6.232	41.942*	.000
	ภายในกลุ่ม	49.329	332	.149		
	รวม	61.793	334			
12. ด้านการส่งเสริมชุมชน ให้มีความเข้มแข็งทาง วิชาการ	ระหว่างกลุ่ม	2.818	2	1.409	9.129*	.000
	ภายในกลุ่ม	51.231	332	.154		

รายการ	แหล่งความ แปรปรวน	SS	df	MS	F	p-value
	รวม	54.048	334			
13. ด้านการประสานความ ร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและ องค์กรอื่น	ระหว่างกลุ่ม	2.502	2	1.251	7.817*	.000
	ภายในกลุ่ม	53.134	332	.160		
	รวม	55.636	334			
14. ด้านการส่งเสริมและ สนับสนุนงานวิชาการแก่บุค คล กรอบครัว องค์กร หน่วยงาน สถาน ประกอบการและสถาบันอื่น ที่จัดการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	1.640	2	.820	4.568*	.011
	ภายในกลุ่ม	59.605	332	.180		
	รวม	61.245	334			
15. ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงาน ด้านวิชาการของสถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	2.819	2	1.409	6.417*	.002
	ภายในกลุ่ม	72.917	332	.220		
	รวม	75.736	334			
16. ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ใน สถานศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	.764	2	.382	2.020	.134
	ภายในกลุ่ม	62.764	332	.189		
	รวม	63.528	334			
17. ด้านการพัฒนาและใช้ สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา	ระหว่างกลุ่ม	3.610	2	1.805	9.470*	.000
	ภายในกลุ่ม					
	รวม					
ภาพรวม	ระหว่างกลุ่ม	1.326	3	.442	22.916*	.000
	ภายในกลุ่ม	5.650	293	.019		
	รวม	6.976	296			

*P < .05

จากตารางที่ 5 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวมพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการแนะแนว ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล กรอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่

จัดการศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 6 การทดสอบรายคู่เพื่อเปรียบเทียบ การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม

ขนาดของสถานศึกษา	$\bar{X}$	เล็ก	กลาง	ใหญ่
		4.179	4.151	4.083
เล็ก	4.179	-	-	-
กลาง	4.151	0.028	-	-
ใหญ่	4.083	0.096*	0.068*	-

* $p \leq .05$

จากตารางที่ 6 แสดงว่า การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตามขนาดสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่าระหว่างผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนที่ปฏิบัติงานในสถานศึกษาขนาดเล็กกับขนาดใหญ่ และสถานศึกษาขนาดกลางกับขนาดใหญ่ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่น ๆ ไม่แตกต่างกัน

สรุปผลการวิจัย

1. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการแนะแนว ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลรอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนาระบบการเรียนรู้อื่น ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษาตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 จำแนกตาม ตำแหน่ง ระดับการศึกษา และขนาดของสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 1) ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น 2) ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ 3) ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา 4) ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา 5) ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ 6) ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน 7) ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา 8) ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ 9) ด้านการนิเทศการศึกษา 10) ด้านการแนะแนว 11) ด้านการพัฒนากระบวนการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา 12) ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ 13) ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น 14) ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา 15) ด้านการจัดทำระเบียบและแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา 16) ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา 17) ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ระดับการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา รองลงมาคือ ด้านการแนะแนว ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล ครอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนาวิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ตามลำดับ ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารมีความสามารถในการจัดการและนำทิศทางด้านวิชาการได้อย่างมีประสิทธิภาพ มีทักษะในการวางแผนการศึกษา การดำเนินนโยบายการศึกษา และการพัฒนาคุณภาพการสอนและเรียนรู้ภายในสถาบัน ผลลัพธ์นี้สะท้อนถึงความมุ่งมั่นในการพัฒนาทางด้านวิชาการ ซึ่งไม่เพียงแต่ส่งผลต่อคุณภาพการศึกษาของนักเรียน แต่ยังช่วยยกระดับมาตรฐานการศึกษาในเขตพื้นที่ดังกล่าวให้เติบโตและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจวรรณ กลีผล (2565) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสว่างวีระชัย จังหวัดอ่างทอง ผลการวิจัยพบว่า การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอสว่างวีระชัย จังหวัดอ่างทอง โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาในแต่ละด้านพบว่า มีการบริหารงานวิชาการด้านที่มีค่าเฉลี่ย

สูงสุด คือ ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคลครอบครัว องค์กร หน่วยงานและ สถาบันอื่นที่จัดการศึกษา และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการนิเทศการศึกษา

2. การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 2 โดย

2.1 จำแนกตาม ตำแหน่ง พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้อำนวยการสถานศึกษามีความสามารถในการจัดการระบบโดยรวมและการนำนโยบาย ในขณะที่รองผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่ายอาจมีทักษะเฉพาะด้าน เช่น ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา หรือด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา การมีผู้บริหารที่มีความเชี่ยวชาญหลากหลาย ช่วยให้การบริหารจัดการทางวิชาการเป็นไปอย่างครอบคลุมและมีประสิทธิภาพ ทำให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการและการเปลี่ยนแปลงในโลกการศึกษาได้ดีขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ โชติกา ศรเพชร (2563) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอริยบท 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 พบว่า ผลการเปรียบเทียบกลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอริยบท 4 จำแนกตามตำแหน่ง โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2 จำแนกตาม ระดับการศึกษา พบว่าโดยภาพรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก ผู้บริหารที่จัดการกับระดับการศึกษาต่างๆ มีการเน้นย้ำและปรับวิธีการบริหารที่แตกต่างกัน ตัวอย่างเช่น ในระดับประถมศึกษาอาจมุ่งเน้นที่การพัฒนาพื้นฐานทางการเรียนรู้และการศึกษาที่เน้นการเรียนรู้ผ่านประสบการณ์ ในขณะที่ระดับมัธยมศึกษาอาจเน้นที่การเตรียมความพร้อมสำหรับการศึกษาต่อและการพัฒนาทักษะเฉพาะทาง การบริหารจัดการที่ตอบสนองต่อความต้องการและลักษณะเฉพาะของแต่ละระดับการศึกษาช่วยให้ผู้บริหารสามารถส่งมอบประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมและมีประสิทธิผลสูงสุดให้กับนักเรียน ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ มณสิณี เจริญไชยนาวาศ (2563) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตบางกอกน้อย กรุงเทพมหานคร พบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของครูที่มีต่อการบริหารงานวิชาการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา พบว่า ครูที่มีวุฒิการศึกษาต่างกัน มีความพึงพอใจต่อการบริหารงานวิชาการ โดยภาพรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

2.3 จำแนกตาม ขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษาขนาดใหญ่มักมีความท้าทายในการจัดการทรัพยากรและการบริหารจัดการที่ซับซ้อนกว่า มีการเน้นในเรื่องการสื่อสารและการประสานงานระหว่างแผนกต่างๆ ขณะที่สถานศึกษาขนาดเล็กมีความคล่องตัวและสามารถปรับตัวได้ดีกับความต้องการเฉพาะของนักเรียนและชุมชนท้องถิ่น ผู้บริหารในสถานศึกษาเหล่านี้จึงมุ่งเน้นที่การสร้างความสัมพันธ์อันใกล้ชิดกับนักเรียนและครู รวมถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและชุมชนได้อย่างเต็มที่ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เสาวลักษณ์ พรหมณะ (2560) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 3 พบว่าความคิดเห็นของครูผู้สอน จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. แนวทางในการพัฒนาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2

3.1 ด้านการพัฒนาหรือดำเนินการเกี่ยวกับการให้ความเห็นการพัฒนาสาระหลักสูตรท้องถิ่น ได้แก่ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของชุมชนในการสร้างหลักสูตรที่สะท้อนถึงความต้องการและความเฉพาะเจาะจงของท้องถิ่น รวมถึงการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับผู้ปกครองและชุมชนในการพัฒนาหลักสูตร

3.2 ด้านการวางแผนงานด้านวิชาการ ได้แก่ วางแผนการศึกษาที่มีเป้าหมายชัดเจนและสอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวของสถานศึกษา เน้นการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรเพื่อตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในโลก การศึกษา

3.3 ด้านการจัดการเรียนการสอนในสถานศึกษา ได้แก่ ส่งเสริมการใช้วิธีการสอนที่หลากหลายและสร้างสรรค์ เพื่อกระตุ้นให้นักเรียนมีส่วนร่วมและเกิดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ

3.4 ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ได้แก่ พัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียน และรวมถึงการปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับแนวทางการศึกษาใหม่ ๆ

3.5 ด้านการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ได้แก่ นำเสนอวิธีการเรียนรู้ที่ส่งเสริมการคิดอย่างวิพากษ์และการเรียนรู้อย่างอิสระ ผ่านการใช้วิธีการสอนและเทคนิคต่างๆ

3.6 ด้านการวัดผล ประเมินผล และดำเนินการเทียบโอนผลการเรียน ได้แก่ พัฒนาวิธีการประเมินที่ทันสมัยและเป็นธรรม เพื่อวัดผลการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างแม่นยำและเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาต่อไป

3.7 ด้านการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา ได้แก่ สนับสนุนการวิจัยทางการศึกษาภายในสถานศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยมาปรับใช้ในการพัฒนางานวิชาการและหลักสูตร

3.8 ด้านการพัฒนาส่งเสริมให้มีแหล่งเรียนรู้ ได้แก่ สร้างและพัฒนาแหล่งเรียนรู้ภายในและนอกสถานศึกษา เพื่อให้นักเรียนมีโอกาเข้าถึงทรัพยากรการเรียนรู้ที่หลากหลาย

3.9 ด้านการนิเทศการศึกษา ได้แก่ ดำเนินการนิเทศอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อตรวจสอบและพัฒนาคุณภาพการสอนและการเรียนรู้ภายในสถานศึกษา

3.10 ด้านการแนะแนว ได้แก่ จัดทำโปรแกรมการแนะแนวที่มีประสิทธิภาพ เพื่อช่วยให้นักเรียนตัดสินใจเลือกทางการศึกษาและอาชีพที่เหมาะสม

3.11 ด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพในและมาตรฐานการศึกษา ได้แก่ สร้างระบบการประกันคุณภาพเพื่อรับประกันคุณภาพการศึกษาและมาตรฐานที่ดี

3.12 ด้านการส่งเสริมชุมชนให้มีความเข้มแข็งทางวิชาการ ได้แก่ สร้างความร่วมมือกับชุมชนในการส่งเสริมการศึกษา และสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาทางวิชาการ

3.13 ด้านการประสานความร่วมมือในการพัฒนา วิชาการกับสถานศึกษาและองค์กรอื่น ได้แก่ ส่งเสริมการสร้างเครือข่ายและการทำงานร่วมกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่นๆ เพื่อแลกเปลี่ยนทรัพยากร ความรู้ และประสบการณ์ที่จะช่วยเสริมสร้างคุณภาพของการบริหารงานวิชาการและการพัฒนาหลักสูตร

3.14 ด้านการส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการแก่บุคคล กรอบครัว องค์กรหน่วยงาน สถานประกอบการและสถาบันอื่นที่จัดการศึกษา ได้แก่ กระตุ้นให้มีการเข้าร่วมและสนับสนุนจากทุกภาคส่วนในชุมชน เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ที่หลากหลายและเชื่อมโยงกับสภาพแวดล้อมจริง

3.15 ด้านการจัดทำระเบียบ และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับงานด้านวิชาการของสถานศึกษา ได้แก่ พัฒนาและทบทวนระเบียบ และแนวปฏิบัติที่ชัดเจน เพื่อให้การบริหารงานวิชาการมีมาตรฐานที่เป็นเอกภาพและมีประสิทธิภาพ

3.16 ด้านการคัดเลือกหนังสือ แบบเรียนเพื่อใช้ในสถานศึกษา ได้แก่ สร้างกระบวนการที่รอบคอบและมีมาตรฐานในการคัดเลือกหนังสือและแบบเรียนที่เหมาะสม เพื่อสนับสนุนหลักสูตรและกระตุ้นการเรียนรู้ที่มีคุณภาพ โดยคำนึงถึงความเหมาะสมทางวัฒนธรรมและความต้องการของนักเรียน

3.17 ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ได้แก่ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการสอนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอน นำเสนอสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลายและน่าสนใจ เช่น โปรแกรมการเรียนรู้ออนไลน์ และการใช้เครื่องมือดิจิทัล เพื่อสนับสนุนการเรียนรู้แบบบูรณาการและสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความหมาย

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาเรื่อง การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2 ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อให้บุคลากรทางการศึกษาและสถานศึกษา ได้มีภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา ให้มากขึ้นดังต่อไปนี้

1.1 นำผลการวิจัยมาใช้เพื่อปรับปรุงนโยบายและกระบวนการตัดสินใจในระบบการศึกษา เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจการบริหารงานวิชาการ และส่งเสริมการสร้างเครือข่ายระหว่างผู้บริหารในเขตพื้นที่การศึกษา เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น แร่ประสบการณ์ และทรัพยากร เพื่อเสริมสร้างการบริหารงานวิชาการ

1.2 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ ด้านการพัฒนาหลักสูตรในสถานศึกษา ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาควรเน้นการสร้างหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของนักเรียนและเปลี่ยนแปลงในสังคม สิ่งนี้รวมถึงการรวมความคิดเห็นจากครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชนในกระบวนการพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้แน่ใจว่าหลักสูตรนั้นสอดคล้องกับความต้องการทางการศึกษาและการพัฒนาทักษะในศตวรรษที่ 21 การปรับปรุงควรรวมถึงการอัปเดตเนื้อหาที่ทันสมัย การนำเสนอวิธีการสอนที่หลากหลายและกระตุ้นการเรียนรู้ และการใช้เทคโนโลยีเพื่อเพิ่มประสบการณ์การเรียนรู้ของนักเรียน การทำให้หลักสูตรมีความยืดหยุ่นและสามารถปรับเปลี่ยนได้เป็นสิ่งสำคัญ เพื่อให้สามารถตอบสนองต่อความแตกต่างของนักเรียนและส่งเสริมการเรียนรู้ที่ครอบคลุมและมีความหมายสำหรับทุกคน

1.3 ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดคือ ด้านการพัฒนาและใช้สื่อเทคโนโลยีทางการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาจำเป็นต้องมุ่งเน้นการอัปเดตและปรับปรุงเทคโนโลยีในห้องเรียนอย่างสม่ำเสมอ เพื่อให้เทคโนโลยีที่ใช้นั้นทันสมัยและเกี่ยวข้องกับสภาพการศึกษาปัจจุบัน นอกจากนี้ ควรมีการจัดการฝึกอบรมให้กับครูและบุคลากร เพื่อเพิ่มความสามารถในการใช้เทคโนโลยีในการสอน การส่งเสริมให้มีการใช้สื่อและเทคโนโลยีที่หลากหลายใน

ห้องเรียนเพื่อกระตุ้นการเรียนรู้ที่น่าสนใจและมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ การสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกเพื่อสนับสนุนทรัพยากรและเครื่องมือทางเทคโนโลยีก็มีความสำคัญ เพื่อรับประกันว่านักเรียนจะได้รับประสบการณ์การเรียนรู้ที่ทันสมัยและมีคุณภาพ

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 การวิจัยควรมุ่งเน้นไปที่การค้นหาและวิเคราะห์ปัจจัยที่มีผลต่อคุณภาพและประสิทธิภาพของการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษา การวิจัยนี้ควรรวมทั้งปัจจัยภายในเช่น ทักษะการจัดการและลักษณะของผู้บริหาร รวมถึงปัจจัยภายนอก เช่น นโยบายการศึกษาและทรัพยากรที่มีให้

2.2 การวิจัยควรสำรวจปัจจัยที่ส่งเสริมหรือขัดขวางการบริหารงานวิชาการอย่างเชิงลึก วิเคราะห์ว่าองค์ประกอบใดที่ช่วยเสริมสร้างความสำเร็จ และอะไรคืออุปสรรคที่ต้องแก้ไข เพื่อที่จะสามารถนำไปสู่การพัฒนาแนวทางและกลยุทธ์ในการปรับปรุงการบริหารงานวิชาการ

2.3 การวิจัยนี้ควรเน้นไปที่การประเมินผลกระทบของการบริหารงานวิชาการต่อคุณภาพการศึกษา สิ่งนี้รวมถึงการวิเคราะห์ว่าการบริหารแบบต่างๆ มีผลอย่างไรต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ของนักเรียน และการเตรียมความพร้อมของพวกเขาสําหรับอนาคต นอกจากนี้ยังควรสำรวจผลกระทบทางอ้อม เช่น ผลต่อการมีส่วนร่วมของชุมชนและความพึงพอใจของผู้ปกครอง

เอกสารอ้างอิง

- เบญจวรรณ กสิผล. (2565). การบริหารงานวิชาการของผู้อำนวยการโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอบึงสามพัน จังหวัดบึงสามพัน. การค้นคว้าอิสระ. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยเกริก.
- เสาวลักษณ์ พรหมณะ. (2560). การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนเอกชน ระดับประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 3. วารสารบัณฑิตศึกษา. 14(65), 187-196.
- โชติกา ศรีเพชร. (2563). กลยุทธ์การบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานตามหลักอิทธิบาท 4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 2. วารสารสถาบันวิจัยพินิจ. 7(2), 41-42.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2552. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ธนัญญา คุณสุข. (2565). การบริหารงานวิชาการที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของสถานศึกษาระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดจันทบุรี. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) จันทบุรี : มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- พิชมาภา แพงด้วง. (2565). แนวทางการพัฒนาการบริหารงานวิชาการในโรงเรียนขนาดเล็ก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามหาสารคามเขต 1. วิทยานิพนธ์. มหาสารคาม: มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- มณีนี เจริญไชยนาวงศ์. (2563). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคามเขต 1. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ. 14(2), 72-82.
- รุ่ง แก้วแดง. (2553). ปฏิวัติการศึกษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.

- วิชัย ครุฑอรัญ. (2553). ปัญหาการติดต่อสื่อสารในงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดตราด. วิทยานิพนธ์. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ดเขต 2. (2566). ข้อมูลครูและบุคลากร สพป.ร้อยเอ็ด เขต 2. https://bigdata.ret2.info/person_report4.php
- อำภา บุญช่วย. (2553). การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ: โอเอสพริ้นติ้งเฮาส์.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30(3), 607–610.

